

"Mij dorst."

Niema Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst. Joh. 19: 28.

Voor in deze lage, waterrijke landen verstaat men ternauwernood wat dorst is.

Soms, het is zoo, op zeer hete dagen, als men veel vocht door de huid naar buiten jaagt, en men wat te hard liep of te zwaar te dragen had, drogen de lippen en droogt de keel wel eens op, zoodat we het eerste glas water het beste met wellust inslokken. En ook kan het voorkomen, dat men bij een langer spoortraject in zulke dagen te lang rijdt eer er een station komt, waar water wordt aangebracht. Maar toch de enige eigenlijke dorst die onder ons gekend wordt, is de dorst in de hoogstaande, koorts, als het bloed brandt in onze aderen.

Dan ja wordt er ook onder ons soms bange, doodelijke dorst geleden, niet omdat er geen water is, want zie, bij het riekbed staan karaffen vol, maar omdat er aan dien brand in het bloed geen blusschen is, en de lippen als op elkaar geklemd blijven, en de tong aan het verhemelte kleef, en de keel als wordt toegeneepen.

Dan is er van drinken geen sprake meer. Het gewone slikken is onmogelijk geworden. En al wat ge nog doen kunt is met een veer, die ge in het glas doopt, af en toe een druppel tusschen de lippen brengen.

En die dorst laat niet af, tenzij dan dat de ziekte afloopt, of afloopt in den dood. Want lathen is er van dien dorst niet, omdat, wat lathen ge ook aandraagt, het vuur blijft smelen in het bloed.

In landen die hoog liggen, zoodat het water al afstroomt, en dus het hoogere land soms weken lang droog ligt, komt bijna even felle dorst ook buiten ziekte voor. In zomers vooral, wanneer de regen weken uitblijft, kan dan zulk een land zelfs zoo droog en dorstig worden, dat het zelf treurt en om water roept. Maar door onze landelieden is dorst in dien doodelijken zin, buiten krankheid, alleen bij schipbreuk geleden. Als er dagen lang geen druppel water was, en de zon stak, en het brakke zilte water om de sloep de schipbreukelingen tergele.

Niets dan water zien, en toch van dorst versterven.

Ook der Joden land was een hoog bergland, en zoo spreekt het vanzelf, dat ook Jezus bij zijn tochten van Galilea naar Judea en van Judea naar Galilea terug, vaak dorst geleden had, zonder aanstonds water te vinden om dien dorst te lesschen.

Uit het gebeurde met de Samaritaansche vrouw weten we dat op zekere wijze. Ook toen kwam Jezus van een langen tocht over de bergen naar Sichar toe, en de dorst begon hem te kwelen, en hij bereikte de bron, en zat toen neder tot de Samaritaansche kwam om hem te drinken.

Maar die dorst was in de streken waar Jezus leefde, niet ongewoon. Dien leed een ieder op zijn heurt. En als men dan dronk, vergat men het uitgestane leed, zoo heerlijk als het is, met wezenlijke dorst in de keel te mogen drinken.

Maar op Golgotha was het heel anders. Of er, sedert Jezus den beker, na het Paaschmaal neerzette, bij Gethsemane, in het hoogerpriesterlijk paleis, bij Herodes, op Gabbatha, en onder het gaan naar Golgotha, een vriendelijke hand is geweest, die Jezus te drinken gaf, weten we niet. Het staat niet gemeld. En stellig was men in die dagen niet gewoon, de gevangenen te vertroosten. Zeer wel mogelijk dus, dat er al dien tijd niets voor Jezus gedaan is, en dat onze Heiland reeds uitgeput en dorstig op den kruishevel aankwam.

Sterke aandoeningen plegen de keel op te drogen. Daarom is het eerste wat men dan doet, iemand een glas water reiken, en wat felle aandoeningen hadden sinds dat drinken van den Paaschbeker het gemoed van uw Heiland niet geschokt.

En nu hing hij daar aan het kruis. De ruwe diepe wonden in de handen en de voeten moesten, ook al was het bloedverlies zoo sterk niet, heete wondkroften opwekken. Dan, hij hing er naakt en uitgetogen. En dat onder zulk een hemel. In een zielspanning die zijn kracht verterde. O, Ge begrijpt haast niet dat er nog stem in Jezus' keel bleef, om die eerste kruiswoorden uit te roepen.

En ons dunkt, reeds aan die eerste kruiswoorden moet het gehoord zijn, wat brandende dorst hem tot den dood toe kwelde. Want dat was het eigenlijke van den kruisdood. Sterven door innerlijke uitputting, door bloedverlies en brandende wondkroften.

Let er nu op, dat Jezus aan het kruis duister in niets aan zichzelf had gedacht. Hij had voor zijn beulen. Hij zaligde den medekruisling. Hij verzorgde voor zijn lieve moeder. Zelfs het *Eli, Eli, Lama Sabachani* was een Middelaars-uitroep, maar geen bede om hulpe. Geen noodkreet om verlossing. En als hij straks zijn geest in 's Vaders handen beveelt, is ook dit geen roepen om uitredding, maar een willeg afleggen van het leven.

Maar in dat "Mij dorst", gaat een roepen om hulpe, om verzoeking van leed uit. Dat "Mij dorst", is voor hem zelf. In dien uitroep klaagt de Heiland der wereld, om een breking in de bange spanning te krijgen. En ook al reikt men hem slechts een spons met zuurachtig vocht, toch geeft reeds die bevochtiging van tong en lippen met edik eenige verademing. Nu zegt Johannes: "Jezus, wetende dat het alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: 'Mij dorst'." Dit verklaart men dan aldus: Nu Jezus wist dat alles wat volbracht moest worden, opdat de Schrift vervuld zou zijn, volbracht was, riep uit, dat hem dorste.

Maar heeft dit zin? Als er stond, dat hij toen riep: "Het is volbracht", zoo zou het te verstaan zijn. Toch heeft het nog minder zin, als een ander zegt: Jezus herinnerde zich, dat het woord uit Ps. 69: 22: "In mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven", nog onvervuld was, en nu in aller bij, opdat dan die profetie haar vervulling nog zou erlangen, uitroep: "Mij dorst." De edik zou dan vanzelf komen.

Menselijker, meer zielskundig schijnt het daarom aldus verstaan te kunnen worden, dat Jezus zich bedwang en inhiel, en voor zichzelf niet wou roepen, maar nu, dat diepe woord uit Ps. 69: 22 voor zijn geest klijngende, hierin een vrijblijvend, om aan zijn menschelijke gevoel toe te geven, en ook ten leste voor

zichzelf te zorgen, door uit te roepen: *Mij dorst*.

"Wie aan een van deze kleinen te drinken geeft alleen een beker koud water, voorwaar zeg ik u, hij zal zijn loon geenszins verliezen", was het rijke woord van diepe ontferming, waardoor Jezus het lijden der zijnen in de toekomst reeds vooruit lenigde.

"En beker koud water." En nu hij zelf aan het kruis versmacht van dorst, mag zelfs die beker koud water hem niet gereikt worden, en lescht hem hem met edik met galle doormengd.

En toch zelfs dien man die dat ten minste doen mocht, zouden we benijden kunnen. Hij is de eenige die bij het kruis tenminste iets voor Jezus heeft gedaan. Den gloed van den dorst mocht hij een oogenblik blusschen. En dat in Jezus' laatste oogenblik. Zoo vlak vóór zijn dood.

Nog kort voor zijn opgang naar de Paaschzaal had Jezus gesproken: "Ik ben dorstig geweest, en gij hebt mij te drinken gegeven, beeft dan het Koninkrijk dat u bereid is." En daarom, al zouden we dien man benijden kunnen, toch kan in nog hooger zin zijn privilege ook ons deel worden, want Jezus zei het immers: "Zoo veel gij dit aan een mijner minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dit mij gedaan."

Hij die zelf hangen brandenden dorst aan het kruis leed, zorgde voor wie op aarde van dorst versmachtten zouden.

Altoos de lijdende, maar ook de medelijdende, en daarom zegenende Heiland.

Natuurlijk was die bange dorst van Jezus een lichamelijke lijden, maar toch een lijden van het lichaam, dat zeer na de ziel raakte; want dorst belemmert den levensadem en droogt het bloed uit; dien bloedstroom in ons, waarin de ziel leeft.

Vandaar dat de dorst meer nog dan de honger beeld wordt voor het bangste zielslijden. Gelijk het hart schreeuwde naar de waterstroom, zoo *dorst mijn ziel naar U, o God*. En als de Meesias reeds in het Oude Verbond de verdoolden naar hun God terugroep, luidt het evenzoo: "Alle gij dorstigen, komt tot wateren!" En zelf in het vleesch verschenen, is zijn evangelie nogmaals één verlossingskreet voor de dorstigen: "Wie dorst heeft, die come en drinke de wateren des levens om niet."

Altoos is de zielsdorst, bange, brandende dorst, en even dikwijls is het heil uit God een stroom des levenden waters, die reeds als hij van verre ritselt, de ziel verwikt en waarheen al wie versmachtte moest vluchten.

Zoo gaat de dorst in het geestelijke over, maar toch altoos zoo, dat de dorst der ziel zoo men niet tot de Fontein des levens vlucht, ten slotte in den bangsten dorst óók naar het lichaam eindigt, in de buitenste duisternis, en bij het vuur dat niet gebluscht kan worden. Jezus zelf immers teekent u een rijk man als uitroepende, of niet één druppel water met het uiterste van Lazarus' vinger op zijn brandende lippen mocht gespeld worden, want in zijn eendoolen jammer verging hij van dorst.

O, Dorst in zijn diepten zin is voelen dat uw leven zelf verdort en opdroogt, en uw existentie door een bange gloed van binnen uit verbrandt.

Honger is ontzettend, omdat hij uw lichaam tot een schim maakt, maar bij honger, mist ge volop water hebt, voelt ge u zelf van binnen nog leven, en kunt ge nog tegenstaan. Maar dorst tast u in uw bloed, in uw leden zelfs, in het middenpunt van uw wezen aan. Het is de vijand niet voor de poorte, maar in uw binnenste kamer.

En daarom was het, al verstand toen geen mensch het, zoo ontzettend, toen de Heiland der wereld ten leste dien keel toepijpenden dorst voelde opkomen; dien dorst waarmee het sterven reeds begon; dien dorst die hem binnen enkele oogenblikken den geest zou doen geven; dat brandende gevoel van zelfvertering, waarover hij zelf van het kruis aan God en menschen klaagde, toen hij uitroep: *Mij dorst*.

KUYPER.

Amsterdam, 24 Maart 1893.

Predikant-Socialist.

Het leit, dat Dr. W. Bax, te Zaandam, zich openlijk bij het Socialisme aansloot, brengt heel wat gemoederen en penne in beweging.

Waarom, is moeilijk te verklaren. Immers de Haagsche Synode heeft reeds in 1886, bij het uitbreken der Doleantie, plechtiglijk verklaard, dat de Nederdutch Hervormde kerk ook de Sociaal-democratie, ook het Anarchisme, ja, wat niet al, op haar heilig erf duldten zou en moest.

Ge herinnert u toch uit haar toenmalige eerste attestat de echt-pantheïstische tooverformule: "Al wat gist in de maatschappij moet nagisten ook in de kerk".

En nu, is met deze formule het pleit niet reeds vooruit beslecht?

Of gist soms de Sociaal-democratie niet in de maatschappij? Tamelijk snel en sterk zou men zoo zeggen. Welnu, dehalve maat ze, naar luid der Synodale orakelspreuk, ook nagisten in de Volkskerk.

Breket straks het nog feller en schuldiger Anarchisme zich baan, dan zal men ook dat Anarchisme in de Synodale kerk zien naverken.

De Synode heeft het zelf geprofeteerd, en het komt zoo uit. Ja, vooruit reeds heeft ze verklaard, tegen zulk nagisten niets te mogen, te willen, noch te kunnen doen.

De Gereformeerden buiten haar heilig erf zetten, en van alle goed berooven, dát wel, want die misdadige Gereformeerden randden de hoogheid der Synode aan. En dá mocht natuurlijk niet geduld.

Maar een groep in de Volkskerk die God, en zijn Woord, en zijn Christus, en zijn Sacramenten, en zijn ornaantiën aanrandt, waarom zou men die in de Volkskerk bevoorliefden?

Zulk een Volkskerk is er immers niet om voor de ere Gods op te komen? Ze is niets dan één massale condensator, waarin de stroom die in de maatschappij stroomt, overgaat om hoogstens afgekoeld te worden; altoos in wisselwerking met de maatschappij.

Dr. Bax staat dan ook nu reeds lang niet alleen. Meer dan één collega denkt als hij, al is niet ieder zoo rond en populair, als Bax van aanleg en karakter is.

De Socialisten schullen nu reeds in alle rangen en standen, op alle burelen, onder alle ambtenaren, in alle kringen, onder het spoorwegpersoneel, onder de onderwijzers, onder de hoogleeraren, elieve waarom dan ook niet onder de Synodale predikanten? Er is immers "leevrijheid" afgekondigd, en zelfs mannen als De la Saussaye hebben voor die "leevrijheid" het schild opgeheven.

Een voorwerpelijke belijdenis mag er niet meer zijn. Alles moest onderwerpelijk worden. Iedere conscientie, niet de kerkelijke rechter, moet recht spreken. Welnu, zoo denkt Dr. W. Bax er ook over.

De Christus in zijn zoenoffer aan te randen was toch heel wat erger en booser kwaad, dan tegen de grondslagen van het eigendomsrecht op te komen. Het eerste mag, waarom dan ook het mindere niet?

Zelfs al sloot Dr. Bax zich aan bij de Sociaal-democratische partij, en al verklaarde hij zich voor geweldadig verzet, ja al spoorde hij er toe aan, wat zou de Volkskerk er tegen doen kunnen?

Zelfs Domela Nieuwenhuis kon best predikant bij de Synodalen worden, en zijn ambtelijke invloed voor zijn lievelingsdenkbeelden aanwenden.

Of heeft het Liberalisme, toen het opkwam, niet evenzoo gedaan?

Ook toen immers bracht het Liberalisme zijn aanhangers door het ambt in de kerken en op den kansel.

Middel daartoe was de bezetting der faculteit met liberalistische theologen. Best mogelijk dan ook, dat de Regering later socialistische predikanten als theologische professoren aanstelt.

Eerst heeft men door dat middel de Volkskerk geliberaliseerd; nu kan men door dat middel de Volkskerk zelf socialistisch maken.

Een propaganda-middel, dat allicht spoedig reeds in den smaak onzer Socialisten valt.

Evangelist.

Dat Deputaten voor de zending er toch toe zijn overgegaan Dr. Scheurer zelve te onderzoeken, en voornemens schijnen, hem ook zelve tot een Dienaar des Woords te maken, dient geëerbiedigd.

Hoewel door de Generale Synode is uitgesproken, dat dese wijze van doen verbetering behoefde, had zij zelve er nog geen verbetering in gebracht, en veeleer aan Deputaten voor de zending zelve opgedragen op de eerstvolgende Synode voorstellen tot betere regeling dezer zaak in te dienen.

Formeel waren Deputaten dus vrij, en mits nu maar verkegen worde: 1º, dat Dr. Scheurer, van wiens arbeid voor de zending we de uitnemendste verwachtingen koesteren, tevens tot Dienaar des Woords worde bevestigd; 2º, dat hij be-roepen worde en bevestigd als Dienaar des Woords voor eene bepaalde plaats of strek; en 3º, dat zijn verhouding tot de kerken behoorlijk geregeld worde, moet men, in magnis magnis animo, dikmaal over veel kleine dingen heen stappen.

Maar, en hierop wezen we reeds een vorig maal, niet mag heengestapt over de denkbeelden van Dr. Lowe, die Dr. Lion Cachet in de *Heidenbode* van Maart bij ons Gereformerd publiek introduceert.

Of hij zelf voornemens is, uit het Gereformerd beginsel critiek op Dr. Lowe uit te oefenen, zullen we afwachten.

Voorloopig geeft hij veeleer, misschien tegen zijn bedoeling, den indruk, alsof hij in het gevoelen van Dr. Lowe deelt.

Hij schrijft toch onder zijn mededeeling:

Intusschen zouden wij wel in overweging willen geven, of het misschien niet zijn nut kon hebben, dat vrienden der Zending, die nu juist geen studie van de *Medical Mission* gemaakt hebben, daaromtrent meer inlichting invinnen, vóór zij publieklyk den vinger opheffen om te waarschuwen tegen gevaren, die niet dreigen, en bewaren, die niet bestaan. Waardoor immers zoo licht, zonder dat men dit bedoelt, onbetrekenbare schade wordt toegebracht aan een goede zaak, van God gewild, en door Hem met zegen gekroond.

Welke zijn nu die denkbeelden van Dr. Lowe, gelijk Dr. Lion Cachet die zelf mededeelt?

We drukken het letterlijk over, omdat het bijna de betekenis van een attestat draagt.

Het werk bij uitnemendheid van den Zending-arts is dat van *Evangelist*. Hij wil evenzeer als zijn mede-broeder, de goederde leeraar, als Zending-arts beschouwd zijn, in de kerkelijke betekenis van het woord. Beiden zijn opgeleid en toegerust tot hetzelfde groote werk, en beiden zijn in gelijke mate onwaardig den naam, dien zij dragen, indien zij niet de uitbreiding van het Evangelie als het groote doel van hun arbeid op den Zendingakker beschouwen.

Bijzondere nadruk moet gelegd worden op deze beschouwing van het werk en de positie van den Zending-arts, die in de eerste en voornaamste plaats Zending is, terwijl de goede uitlag van zijn arbeid beschouwd moet worden uit een Zending-oogpunt. En dit is geen bloote theorie. Geen *ware* Zending-arts zal zich op een ander standpunt plaatsen, en geen Zending-Vereniging zou het kunnen verantwoorden om tot dezen dienst een Zending-dokter uit te zenden, die den arbeid, door hem te verrichten, lager zou schatten.

Laat er intusschen geen misverstand bestaan. Waar vastgehouden wordt, dat de ware plaats en arbeid van den Zending-arts, die is van een *Evangelist*, daar wordt in geen deele onderschat het gewicht van zijn speciaal medische kwalificaties. Zoo hier, als in elk ander deel van Zending-arbeid, is toewijding der uitstekendste bekwaamheden niet alleen *gewenst*, maar *geëischt*. Inderaand, *geen anderen dan zij*,

twier medische bekwaamheden boven het gewone peil zijn, behooren tot dezen dienst te worden toegelaten. De omstandigheden, waarin de Zending-arts geplaatst kan worden, zijn veel erger, en eischen een veel grootere mate van vaardigheid en tegenwoordigheid van geest, dan het geval is in dit land. Wanneer zich hier, in de geneeskundige praktijk, buitengewone moeilijkheden voordoen, kan de geneesheer de hulp verkrijgen van een collega, die de verantwoordelijkheid van de behandeling des lijders met hem deelt. Doch de Zending-arts is in den regel zoo geplaatst, dat hij zoodanige hulp niet kan inroepen. Integendeel: Totdat hij uit de inboorlingen eenigen heeft opgeleid tot helpers, moet hij zoolwiel zijn eigen assistent, pleegzuster, apotheker en knecht zijn. Als de professor met wien hij consult zal houden, en daarbij moeten zijn handen niet verkeerdt staan voor enig werk, dat, in verband met zijn hospital, moet worden verricht. Hij moet in staat zijn, anderen de beginselen en praktijk te leeren der geneeskunde; hij moet klaar zijn voor alles wat voorkomt, niet slechts in het een of ander bijzonder deel, maar in ieder deel der praktijk als geneesheer.

Gewoonlijk zal hij niet lang in den Zending-arbeid zijn, voor hij gevallen zal hebben te behandelen, die zijn vaardigheid en vaste hand tot het uiterste op den proef zullen stellen. En deze gevallen zijn het, die, van het standpunt der medische Zending, hun invloed het meest doen gelden, voor of tegen het eene, groote doel waarnaar gestreefd wordt: *de opening van den weg tot de prediking van het Evangelie*.

Het zijn niet de ziektegevallen, die weinig of geen bijzondere kennis in de behandeling vereischen, en die door den gewonnen inlandischen dokter evengoed kunnen worden behandeld als door een Europeesch dokter, die den weg banen voor de Zending; die fontein van dankbaarheid openen; en, onder den zegen Gods, het hart voorbereiden om de boodschap van Gods verlossende liefde te hooren. Doch wel zulke gevallen, waar alleen de goeioefende hand hulp kan bieden, en die slechts de bekwaame en wel toegeruste geneesheer kan verstaan en ter hand nemen.

Voor dat deel van den dienst zijn dus de gewone vereischen voor een dokter niet voldoende; het werk eischt, en zekerlyk mag eischen, dat de beste krachten en uitstekendste talenten er aan worden gewijd.

Laat het dus wel verstaan worden, dat, als wij spreken van Zending-artsen, wij niet bedoelen Zendingen met een zekere mate van geneeskundige kennis, verkregen, hoe dan ook, gedurende hun theologische studien; maar bedoeld worden zij, die deugdelijk bewijs hebben geleverd, dat zij de gave bezitten om te *evangeliseren*, in den waren Zending-geest, en die, na geregeld gestudeerd te hebben in de medicijnen en heilkunde, wetig toegelaten zijn tot de genees- en heilkundige praktijk.

En dan volgt nog nader omtrent zijn eigenlijke missie:

Behoort nu niet die Zending-arts formeel afgezonderd te worden tot het werk, en zijn betrekking daartoe, als Zending, officieel door de Kerk te worden erkend? Naar ons oordeel is het verkeerd om Zending-artsen uit te zenden, zonder dat zij plechtig en openlyk erkend zijn, als *Gevoenden door de Kerk*.

Dan volgt de vraag: In welken vorm die kerkelijke erkenning van den Zending-geneesheer geschieden zal? *Wat welk ambt hij zal worden afgezonderd?* Het komt voor, dat onze groote Zending-Verenigingen te kennen geven, alleen Geneeskundigen als Zending-artsen te willen uitzenden, die bereid zijn, zich aan te bieden om geordend te worden tot de bediening des Woords. Dat wil zeggen, dat jonge doktoren, die, gedreven door waren Zending-geest, zich aanbieden als Zending-arts, in plaats van terstond te worden uitgezonden, opdat zij geordend kunnen worden. Niets is intusschen van grooter belang voor den jongen geneeskundige, dan dat hij, zoodra hij zijn diploma verkregen heeft, terstond de gelegenheid zal aangrijpen om praktische kennis te verkrijgen. Een langdurig verwijl in de praktische aanwending der kennis door hem verworven, doet zekerlyk schade voor zijn toekomst als vaardig geneesheer.

Wij beschouwen het daarom onredelijk om te verwachten, dat de jonge man, aan het einde gekomen van zijne medische studien, voor langer of korter tijd buiten praktijk zal blijven, om zich bezig te houden met de theoretische vakken, juist wanneer hij zijne theoretische kennis in de praktijk moet brengen. Is het echter waarlyk wel noodig, dat de Zending-arts geordend worde tot de bediening van het leeraarsambt? Beslist en zonder aarzeling antwoorden wij, dat het in den regel niet noodig is.

Wij dringen er zoo ernstig mogelijk op aan, dat de Zending-arts zal geordend of afgezonderd worden tot zijn werk; doch zulks is niet dat van een herder en leeraar, — niet om Kerken te stichten enz. Is de ware roeping van den Zending-arts die van evangelist, zoo laat hem dan tot het *werk van een evangelist* worden afgezonderd. Laat hem, na behoorlijk onderzoek naar zijne gaven als evangelist, openlyk als zoodanig worden erkend en uitgezonden, met het *imprimatur* der Kerk, waartoe hij behoort, als haar wetig erkende Zending-arts tot de heidenen. Er is toch zeker geen openbaring der Kerke Christi zóó aan vormen gebonden, dat zij zal weigeren, aldus te erkennen mannen, die als hare vertegenwoordigers onder de heidenen zullen arbeiden, in dit werk des Heeren Christi.

Wat wij van de Kerk vragen is, dat zij doen zal wat het Hoofd der Kerk zelf deed, — dat zij den Zending-arts zal erkennen als een evangelist, een van Gods bestemde "Gaven," en hem uitzenden tot zijn werk, evenzeer den erkenden gezant der Kerk als zijn leeraar-collega.

De voorstelling van Dr. Lowe is alzoo duidelijk als glas en principieel in den wortel. Deze geachte schrijver wil dat de kerken *tuweertlei ambtsdragers* op den zending-akker zullen uitzenden, de eersten voor de predicatie en dus als *leeraars*, en de tweeden voor de gezondmaking en dus als *artsen*. Overmits echter beider doel moet zijn de kerstening der inboorlingen, is beider roeping het Evangelie wortel te doen schieten. Ook de arts, hoewel geen leeraar zijnde, heeft dan toch een geestelijke kwaliteit, een kerkelijke aanstelling en heilig ambt, en wordt daarom het liefst beschouwd als: *Evangelist*.

Tegen het ingang vinden nu van deze voorstelling behoort door een iegelijk wien de belijdenis der Gereformeerde beginselen

ter harte gaat, van meet afgewaarschuwd overmits door deze denkbeelden op tweeterlei punt aan de Belijdenis geweld wordt aangedaan: 1º. in zake de verhouding tusschen natuur en genade, en 2º. in zake de leer der ambten. Beide stukken van niet te onderschatten gewicht.

Wat het eerste punt aangaat, wil Dr. Lowe ons verleden, om de geneeskundige kennis en oefening, welke een student, die in de medicijnen studeert, erlangt, gelijk te stellen met *de gave der gezondmaking*; op dien grond een arts als zoodanig in het kerkelijk kader opnemen; en aan de kerk het recht toekennen, om artsen als zoodanig aan te stellen en uit te zenden.

Deze voorstelling nu is onwaar, omdat ze wat in den *gewonen* weg geschiedt verwart met heigen een *wonder* inhiel.

"De gave der gezondmaking" in 1 Cor. 12: 9, 28 en 30 vermeldt wordt ons beschreven als een charisma van den Heiligen Geest. Men ging er niet voor studeeren, maar men ontving haar evenals de gave der talen door een *wonder*. En wie deze gave ontving bekleedde blijkens vs. 28 een ambt in de kerken; want er staat uitdrukkelijk bij: "En God heeft er sommigen in de gemeente gesteld: 1º. apostelen, 2º. profeten, 3º. leeraars, 4º. krachten, 5º. gaven der gezondmaking."

Hoe deze "gave der gezondmaking" werkte, wordt ons niet gemeld. Maar in elk geval behoorde ze tot het rijk der genade, en niet der natuur. Was ze extraordinair en niet ordinair. En werkte ze niet door recepten en poeders, maar door geestelijke krachten.

Van geheel anderen aard daarentegen is de studie der medicijnen. Deze studien behooren niet tot het rijk der genade, maar der natuur. Ze zijn algemeen menschelijk, en in niets specifiek Christelijk. Ze gaan der maatschappij en der Overheid aan, maar behooren niet tot het domein van de kerk. En uit dien hoofde kan ook geen kerk medicijnen opleiden, medicijnen keuren, medicijnen een titel verleenen, medicijnen aanstellen, maar behoort de kerk zich te houden bij wat kerkelijk is, en hetgeen niet kerkelijk is te mijden.

Voorzeker kan ze als Diaconale macht een arts aanwijzen voor haar armen; maar dat is geen aanstelling. Dan toch doet de kerk niets anders, dan hetgeen elk huisvader doet, als hij een arts kiest om zijn gezin te behandelen.

Dit is zoo waar en klaar, dat het noch in Engeland noch hier te lande ooit één kerkeraad in het zin zou komen, om voor onze eigen kerken artsen aan te stellen als kerkelijke ambtsdragers.

Dan toch zou de ongerijmdheid derwijs in het oog springen, dat zulk een voorstel geen steun voor zich kreeg.

"Gave der gezondmaking" is een wonderdeedeling van kracht geweest, die het Gode beviel heeft in den apostolischen tijd aan enkele niet medisch-gestudeerde personen, tot verheerlijking van zijn naam, te schenken.

Van de herstelling van zulk een ambt zou derhalve dan alleen sprake kunnen zijn, zoo God het weder oprichtte, door nogmaals zulke gaven uit te deelen.

Als er in de kerken mannen bleken te zijn, die zonder middelen en zonder studie, niet door kwakzalverij, maar door den Heiligen Geest, de gave ontvingen om kranken te genezen, dan ja, maar ook dan alleen, zoo door God zelf dat ambt hersteld zijn.

Maar niemand komt het toe, de kerken door woordenspel te misleiden, en gelijk Dr. Lowe doet, menschelijk geknutsel in de plaats te schuiven van de machtsdaden Gods.

Ook Dr. Scheurer is een man, die in geen enkel opzicht van God door den Heiligen Geest een charisma ontving, om zonder studie of middelen, kranken te genezen. Hij heeft gestudeerd, hij is opgeleid, en zoo op geheel natuurlijke wijze in staat gesteld, om de middelen ter genezing aan te wenden, die tal van geheel ongelooftige artsen evengoed als hij bezitten.

De man is dan ook veel te ernstig en te vroom van zin, om zich ook maar één oogenblik de pretentie te laten aanleunen, als bezat hij dat charisma waarvan in 1 Cor. 12: 9, 28 en 30 sprake is.

Het tweede punt waarop de zonderlinge voorstelling van Dr. Lowe, gelijk Dr. Lion Cachet die geeft, met de Gereformeerde belijdenis in onverzoenlijk conflict komt, is de leer der ambten.

Dr. Lowe wil, dat zulk een kerkelijk arts *Evangelist* zal zijn. Reeds hiermee spreekt hij zichzelf tegen, want de man met *de gave der gezondmaking* was geen Evangelist, maar bezat zijn gave als zoodanig, en stond als zoodanig in zijn eigen ambt. Een Evangelist was heel iets anders, bezat een gansch ander ambt, en te spreken van een Arts-Evangelist is dus een combineeren van twee ambten in één persoon.

Doch ook zoo mag men de kerke Gods door gebrekkige uitlegging van de Heilige Schrift niet misleiden.

Zeer scherp hebben onze vaders dit punt in hun controverse met Rome onderzocht. Rome hield staande, dat het apostolische ambt nog voortduerde; en hiertegenover hielden onze vaders staande, dat er in den apostolischen tijd ambten waren, die een geheel extra-ordinair karakter droegen, en die met de eerste dragers er van uitstieven. Dit nu toonden ze met name aan van de *Apostelen* en van de *Evangelisten*.

Beide deze ambten, én dat van *Apostel*, én dat van *Evangelist*, waren zijdelijke ambten, die destijds uit den aard der zaak niet konden gemist worden, maar sinds vervielen.

Het ambt van *Evangelist* omschreven ze daarbij als te zijn een ambt, dat, uitsluitend door de Apostelen ingesteld, gelijk stond met het ambt van Dienaar des Woords, alleen met dit verschil, dat hetgeen een

Dienaar des streek of plaats de Evangelist plaatsen, gepaling.

Uit dien dat op miss als buitensl zaker opdr gedragen, di gelisten he verstande, d list niet m naast dat v dien grond formeerde k te kennen: Ouderlingen.

Al geven komen toe, Lowe niet k trent aller in verband moeten toeg baar volstre onze Gerefor door zijn g anders goed merlijk dwa

Naar aanle ontvingen w ven:

In uw wr Barabbas, w Barabbas een sessie zouge niet in hem achterbuit, toen, door h beging. Alle klaren, dat he en tegen Chr

Vergun m het oude ge exeget als C te zeggen va lezers wel i uitdrukkelijk i dat Barabbas halve aan m roof schuldig de bekende B lus en Welsh breid geraakt spraak: een re en wellicht k baarde.

Voorreest letterlijke bete in Joh. 18: 4 heeft: En Bar het woord *ay* en in het p iemand die o taling heeft C hebben gekos doeling was te gentich" een

In de twee in de oude tr ling wordt Ma der roovers, heeft: *en dief*, den tekst zijn, meen de opv meer was dan

En eindelijk door alle uit Pilatus' doel b door middel

Christus te erli jk uit, dat d schouwde hem hij wil hem l vreeze voor d zijn doel zoot man plaatsen, hij een Romei Wist Pilatus v hem juist den des volks! De op uw standpu wordt geheel o

Neeft men dat Barabbas benden sicane nis van Jofesus, op te trekken, en roofden, die maar ook bij d de moeilijkheid heeft een van over Christus g Calvin zegt, di heid zijner m zijn. Maar de op te keerde gevat, toen h zaak maakte i Jeruzalem teger telaar — en de Het volk sloot leden en zag zijn vrijheid. I maar Barabbas.

Gaarne deze werpende, noen

Deze critiek Een quaesti punten, die no zijn uit te mal vens ontbreken bestaanbaar, w kielt. Wie nu der, het met een tamelijk s

Nog meer s toe. De uitdr >Barabbas was daad onvolledig bij moeten sta

oons." On's doel w komen, dat Ba als een onverl struikroever te